

P-۶۲۲

بررسی اپیدمیولوژی سوء مصرف مواد مخدر در معتادان خودمعرف به کلینیک ترک اعتیاد
در اردبیل در سال ۱۳۹۱

of drug abuse in Self-introduced addicts to addiction treatment Epidemiology
clinic in Ardabil in 2012

مریم سیدجوادی^۱، المیرا سیدموسوی^۲، راحله محمدی^۳، فاطمه ابراهیمی بلیلی^۴، مهری سیدجوادی^۵

۱ گروه مدیریت، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی، تهران، ایران

۲ مرکز ترک اعتیاد، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران

۳ و ۵ گروه پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران

نویسنده مسئول: مهری سیدجوادی، هیات علمی و کارشناس ارشد پرستاری، دانشکده پرستاری مامایی آدرس

میل: m.seyedjavadi@arums.ac.ir

شماره نظام پرستاری: ۸۵۴۳۱۷۱

زمینه و هدف: اعتیاد یکی از معضلات بهداشتی، روانی، جسمی و اجتماعی جهان امروزی باشد. دفتر کل مواد مخدر سازمان ملل اعتیاد را یکی از بحران‌های چهارگانه در جهان برشمرده و ایران را جزو کشورهای پرخطر معرفی کرده است. لذا این مطالعه با هدف تعیین ویژگی‌های اپیدمیولوژیک سوء مصرف مواد مخدر در بین معتادان در یکی از کلینیک‌های ترک اعتیاد استان اردبیل انجام شد.

روش مطالعه: این مطالعه از نوع توصیفی - مقطوعی می‌باشد که در یکی از مراکز ترک اعتیاد، طی ۶ ماه بر روی ۲۶۰ داوطلب ترک اعتیاد انجام شد. طی مطالعه خصوصیات دموگرافیک و الگوی مصرف و نوع ماده مصرفی مورد بررسی قرار گرفت. داده‌ها با استفاده از نرم افزار آماری SPSS و روش‌های آماری توصیفی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان داد که اکثریت واحدهای مورد پژوهش ۲۴۸ نفر (۹۵/۳۸٪) مرد و ۱۲ نفر (۴/۶۲٪) زن بودند. بیشترین تعداد ۱۶۸ نفر (۶۴/۶٪)، در گروه سنی ۳۵-۴۵ سال قرار داشتند. ۱۵۸ نفر (۷۶/۶٪) تحصیلات زیر دیپلم داشتند. ۲۲۹ نفر (۸۸/۰٪) متاهل بودند. از میان آنها فقط ۸۷ نفر (۳۲/۴۶٪) بیکار بودند. بیشترین تعداد ۲۰۷ نفر (۷۹/۶٪) ساکن شهر بودند. تمام واحدهای مورد پژوهش از چند نوع مواد همざمان استفاده می‌کردند شامل: ۲۳۲ نفر (۸۹/۲۲٪) تریاک، ۱۷۳ نفر (۶۶/۵۳٪) هرونین، ۹۷ نفر (۳۷/۳٪) حشیش، ۱۱۵ نفر (۴۴/۲۳٪) داروهای روانگردان، ۲۰۶ نفر (۷۹/۲۲٪) شیره و ۱۰۶ نفر (۴۰/۷۶٪) کراک بود. در مورد نحوه مصرف مواد ۲۴۲ نفر (۹۳/۰٪) به طریق کشیدنی، ۱۸۶ نفر (۷۱/۵۳٪) خوارکی و ۲۰ نفر (۷/۶۹٪) به طریق تزریقی مواد مصرف می‌کردند.

بحث و نتیجه‌گیری: پژوهش نشان داد که افراد جوان و جنس مذکور و آنهايی که تحصیلات دانشگاهی ندارند بیشتر در معرض اعتیاد قرار دارند و جزو گروههای پرخطر می‌باشند. همچنین زندگی شهری یکی از محرك‌های روی آوری به اعتیاد محسوب می‌شود که این امر خطیر به نظر می‌رسد. مسئولین باید بتوانند افراد در معرض خطر را شناسایی و تدبیر لازم را جهت پیشگیری از ابتلا به این مشکل دامن گیر و خانمان سو اتخاذ نمایند.

کلمات کلیدی: اپیدمیولوژی، اعتیاد، سوء مصرف مواد